

Спортсмен має право на:

- Присутність представника протягом усього процесу допінг-контролю
- Присутність перекладача, якщо він доступний
- Завершення тренування або інших заходів за умови спостереження за ним офіцером допінг-контролю або шапероном
- Отримання пояснення процедури тестування, включаючи те, як працює обладнання для відбору проб
- Перегляд облікових даних ОДК
- Вибір ємностей та наборів для відбору проб
- Отримання копії форми протоколу, що створена під час процедури допінг-контролю
- Надання письмового відгуку щодо процесу відбору проби
- Запит на відтермінування прибуття до пункту допінг-контролю з поважних причин

Спортсмен зобов'язаний:

- Дотримуватись процедури відбору проб*
- Повідомити ОДК чи шаперона про необхідність зміни процедури відбору проби у зв'язку особливостями фізичного стану (інвалідність тощо)
- Невідкладно прибути до пункту допінг-контролю, якщо немає поважних причин для відтермінування (в тестуваннях під час змагань – нагородження, зобов'язання перед ЗМІ, невідкладна медична допомога)
- Надати посвідчення особи з фотографією на пункті допінг-контролю для ідентифікації
- Перебувати під безпосереднім наглядом офіцера допінг-контролю або шаперона з моменту повідомлення і до завершення сеансу відбору проб
- Постійно зберігати ємності для відбору та відібраної проби у своєму розпорядженні під спостереженням ОДК
- Контролювати відібрану пробу доки вона не буде запечатана у ємності для зберігання
- Перевірити правильність запису номера проби в протоколі допінг-контролю
- Забезпечити точність заповнення та підписання всіх документів

*ПРИМІТКА: Всесвітнім антидопінговим кодексом визначено: «Відмова або нездатність без переконливого обґрунтування здати пробу після повідомлення або інше ухилення від відбору проби є порушенням антидопінгових правил».

НАЦІОНАЛЬНИЙ АНТИДОПІНГОВИЙ ЦЕНТР

Змагайся чесно!

- 🌐 <http://nadc.org.ua>
- ✉ info@nadc.org.ua
- ☎ (044) 486-00-15

Наклад 1000 примірників
Дизайн та зміст затверджено НАДЦ 13.10.2023 р.
Надруковано «Рекламно-Інформаційна Агенція «XXII СТОЛІТТЯ»

ПРОЦЕС ВІДБОРУ ДОПІНГ-ПРОБИ BLOOD

<http://nadc.org.ua>

Спортсмен може бути протестований будь-де та будь-коли.

Окрім проб сечі у спортсмена також відбирають проби крові. Проведення аналізу проб крові дозволяє здійснити більш широкий спектр досліджень та впевнитись у відсутності заборонених речовин і непрямих біомаркерів допінгу.

Процес відбору крові складається з таких самих етапів, як і процес відбору сечі. Основні відмінності полягають в тому, що відбирається інший біологічний матеріал та використовується спеціальне для цього обладнання.

Відбір крові здійснює акредитований Офіцер допінг-контролю (ОДК), вповноважений на відбір допінг-проб крові, або акредитований Офіцер з відбору крові (ОВК) у супроводі акредитованого ОДК. Офіцер з відбору крові та Офіцер допінг-контролю акредитуються Національним антидопінговим центром і мають відповідні посвідчення.

Варто пам'ятати, що під час однієї місії можуть відбиратися як проби сечі, так і проби крові.

ПРОЦЕС ВІДБОРУ ДОПІНГ-ПРОБИ КРОВІ:

1 Спортсмен, обраний для тестування, буде повідомлений ОДК/ОВК або шапероном. Вони попросять спортсмена надати посвідчення особи з фотографією. Якщо спортсмен неповнолітній – його представник має бути присутній під час всієї процедури відбору допінг-проб.

2 Після повідомлення спортсмен повинен залишатися під безпосереднім наглядом ОДК/ОВК або шаперона. Спортсмен має негайно з'явитися до пункту допінг-контролю (стаціонарного або тимчасово облаштованого) за винятком випадків, коли поважна причина обговорюється з ОДК/ОВК та отримується від нього відповідний дозвіл (поважними причинами відтермінування є отримання медичної допомоги, зобов'язання перед ЗМІ або участь у церемонії нагородження).

3 Щоб контролювати зміни об'єму плазми крові, спортсмену буде запропоновано залишатися у положенні сидячи щонайменше 10 хвилин перед відбором проби. Якщо протягом останніх двох годин спортсмен мав фізичні навантаження, то пробу крові можна буде відібрати лише через дві години. Упродовж цього часу ОДК/ОВК разом зі спортсменом може заповнити інформацію про спортсмена у протоколі допінг-контролю.

4 Після періоду відпочинку спортсмену буде запропоновано вибрати із наявних один набір для відбору проби крові та герметичне обладнання для проб, яке включає в себе контейнери для пробірок із зразками крові. Спортсмен повинен ретельно перевірити та оглянути обладнання перед використанням.

5 Венепункцію (прокол вени) робить відповідно акредитований ОДК або ОВК. ОДК/ОВК пояснить спортсмену процедуру відбору крові та попросить для венепункції його невідомію руку. Об'єм відібраної крові може варіюватися від 3 мл до 16 мл максимумно, в залежності від типу аналізу для якого вона відбирається. Такий об'єм відібраної крові не вплине на загальний фізичний стан спортсмена. У разі недостатнього об'єму крові в одній або обох вакуумних пробірках, ОДК/ОВК повторить весь процес венепункції, починаючи з підбору обладнання.

6 ОДК/ОВК переверне пробірки з відібраною кров'ю щонайменше три рази і помістить їх в контейнери для відбору проб. Якщо спортсмен готовий продовжити процедуру відбору проб, ОДК/ОВК доручить спортсмену помістити пробірки у кожен із контейнерів для транспортування, перед тим перевіривши чи збігається номер на штрих-коді з номером на транспортному контейнері та запечатати/закрити контейнери відповідно до інструкцій виробника.

7 ОДК/ОВК повідомить спортсмена, що він може залишатися із пробами впродовж 15-хвилинного періоду очікування. Якщо спортсмен вирішить не залишатися із пробами, ОДК/ОВК повідомляє спортсмена, що проби залишаться під наглядом ОДК/ОВК, поки вони не будуть поміщені в безпечний охолоджувач/холодильник.

8 Обладнання для відбору проб може дещо відрізнятись в залежності від виробника, водночас цілісність проби завжди буде збережена.

9 За вказівкою ОДК/ОВК спортсмен декларує в протоколі допінг-контролю будь-які ліки, ін'єкції та/або дієтичні добавки, які ним вживаються, а також деталі будь-яких дозволів на терапевтичне використання (ДТВ), які він отримував. В процесі відбору проби крові спортсмена можуть запитати деяку додаткову інформацію, яка є важливою в процесі аналізу зразка. Наприклад, його можуть запитати про перебування на високогір'ї або в інших екстремальних умовах, нещодавні фізичні навантаження або втрату крові. Будь-які коментарі повинні бути також включені в протокол допінг-контролю.

10 Спортсмен має ретельно перевірити весь протокол допінг-контролю, щоб переконатися, що інформація є правильною. Прізвище спортсмена не зазначається в примірниках документації, яка надходить до лабораторії (лабораторія повідомляє всі результати на основі унікальних кодів проб, щоб забезпечити захист анонімності спортсмена). По завершенню процедури спортсмен отримує копію документу про сесію відбору проби. Проба може підлягати тривалому зберіганню та подальшому аналізу в будь-який час на розсуд НАДЦ.